

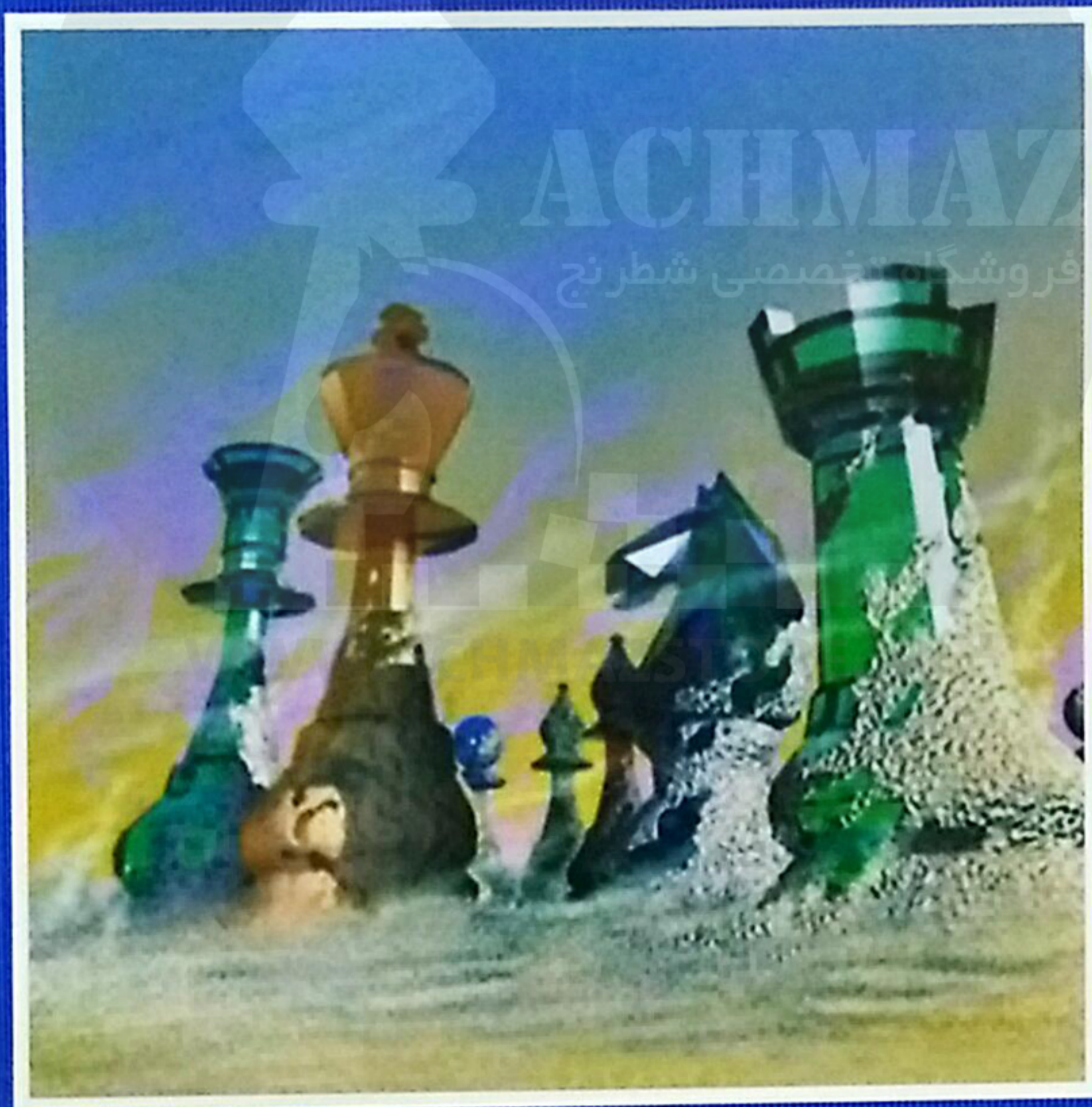
آموزش و درسنامه شطرنج

دوره‌های آمادگی

نویسنده: محمد صباحی

ویراستار: مینا عیوضی

چاپ چهارم

آموزش و درسنامه‌ی شطرنج دوره‌های آمادگی

نویسنده:

محمد صباحی

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

WWW.ACHMAZSTORE.IR

انتشارات شهاهنگ

■ سرشناسه: صباحی، محمد، ۱۳۵۸ - عنوان و نام پدیدآورنده: آموزش و درسینامه‌ی شطرنج دوره‌های
آمادگی / نویسنده محمد صباحی. ■ مشخصات نشر: تهران: شباهنگ، ۱۳۹۲.
■ مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص: مصور، جدول، نمودار، ۲۲ × ۲۹ س م.
ISBN 978-600-130-093-6

■ وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
■ موضوع: شطرنج - راهنمای آموزشی ■ رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ / ۲۱۸ ص / ۱۲۴۵ GV
■ رده‌بندی دیویی: ۷۹۴ / ۱۰۷ ■ شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۹۰۸۱۸

انتشارات شباهنگ

آموزش و درسینامه شطرنج
دوره‌های آمادگی

نویسنده: محمد صباحی
ویراستار: مینا عیوضی
لینوگرافی: زیتون
چاپخانه: جمالی
صحافی: بستان منش
چاپ چهارم: ۱۳۹۵
شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۱۳۰ - ۰۹۳ - ۶

حق چاپ محفوظ است

فروشگاه: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، پلاک ۱۶، تلفن ۶۶۴۱۳۱۷۵
مرکز بخش: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهدای زاهدانمیری، پلاک ۴۹، تلفن ۶-۶۶۹۶۴۳۳۵، فاکس ۶۶۹۶۰۳۶۵
دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهدای زاهدانمیری، پلاک ۵۸، واحد ۷، تلفن ۶۶۴۸۴۱۸۶-۷

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم

و همسر مهربانم

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

WWW.ACHMAZSTORE.IR

فهرست

<p>۴۵ _____ ترفیع پیاده</p> <p>۴۸ _____ اشتباهات فاحش (اورلوک)</p> <p>۵۰ _____ روش مات با سوارهای سنگین</p> <p>۵۰ _____ روش مات با شاه و وزیر و رخ در مقابل شاه تنها</p> <p>۵۴ _____ روش مات با شاه و دو رخ در مقابل شاه تنها</p> <p>۵۶ _____ روش مات با شاه و وزیر در مقابل شاه تنها</p> <p>۵۸ _____ گرفتن پیاده در حال عبور (آنپاسان)</p> <p>۶۲ _____ آموزش مقدماتی تاکتیک</p> <p>۶۲ _____ آجمزی</p> <p>۷۰ _____ حمله دوگانه</p> <p>۷۱ _____ کیش دوگانه</p> <p>۷۳ _____ کیش برخاست</p> <p>۷۵ _____ حمله برخاست</p> <p>۷۸ _____ اصول مقدماتی طرز شروع کردن بازی</p> <p>۷۸ _____ بازی را چگونه باید آغاز کرد؟</p> <p>۸۱ _____ بازی را چگونه نباید آغاز کرد؟</p> <p>۸۵ _____ بخش تمرینات</p> <p>۱۳۵ _____ جواب تمرینات</p>	<p>۷ _____ پیش گفتار</p> <p>۹ _____ هدف و مقررات بازی</p> <p>۱۰ _____ تشریح صفحه شطرنج</p> <p>۱۴ _____ تقسیم‌بندی مهره‌ها</p> <p>۱۵ _____ وضعیت اولیه مهره‌ها در صفحه شطرنج</p> <p>۱۶ _____ آموزش حرکت مهره‌ها</p> <p>۲۰ _____ مفهوم زدن یا گرفتن</p> <p>۲۲ _____ ارزش نسبی مهره‌ها</p> <p>۲۳ _____ مقایسه ابتدایی فیل و اسب</p> <p>۲۵ _____ آموزش مفاهیم کیش و مات</p> <p>۲۵ _____ مفهوم کیش</p> <p>۲۵ _____ مفهوم رفع کیش</p> <p>۲۹ _____ مفهوم کیش و مات</p> <p>۳۱ _____ قله‌گیری</p> <p>۳۱ _____ انواع قله‌گیری</p> <p>۳۳ _____ اهمیت قله‌گیری</p> <p>۳۴ _____ شرایط قله‌گیری</p> <p>۳۶ _____ مفهوم و شرایط تساوی</p> <p>۳۶ _____ تساوی به‌علت کمبود مهره</p> <p>۳۹ _____ تساوی به‌علت پات</p> <p>۴۰ _____ تساوی به‌علت کیش دائم</p> <p>۴۲ _____ تساوی با توافق طرفین</p> <p>۴۳ _____ قانون پنجاه حرکت</p> <p>۴۳ _____ تکرار سه بار وضعیت</p>
---	---

به نام خدا

پیش گفتار

سال‌ها شطرنج را به‌عنوان ورزش اول انتخاب کردم و در میان قشرهای مختلف علاقه‌مند به این رشته زیبای فکری، زندگی و کار کردم.

کتاب در ابتدا دارای نقاط ضعفی بود که از نویسندگان کتب شطرنج، مربیان بزرگ و اساتید شطرنج نظرخواهی گردید و بیشتر نقاط ضعف آن بر طرف و بر نقاط مثبت آن اضافه کردم.

مثال‌های آموزشی به‌صورت دیاگرام و با فلش و علائم توضیح داده شده است. در این کتاب سعی شده است، خواننده با تأکیدات به‌موقع و تفسیرهای موضوعی، کاملاً یک مطلب را درک و پا به عرصه یادگیری مطلب بعدی بگذارد. همچنین ویراستاری کتاب توسط یک بازیکن و مربی شطرنج انجام گرفته است.

امید است کتاب پیش‌رو قدمی باشد برای جذب بیشتر علاقه‌مندان به رشته زیبای **شطرنج**.

در پایان از استاد بزرگ شطرنج ایران و مربی فدراسیون جهانی شطرنج جناب آقای مرتضی محبوب برای حسن نظرانشان که موجبات دلگرمی من در چاپ این کتاب شد، کمال تقدیر و تشکر را دارم.

WWW.ACHMAZSTORE.IR

محمد صباحی

هدف و مقررات بازی

شطرنج یک بازی دو نفره است که مهره‌هایی را بر روی یک صفحه مربع شکل به نام «صفحه شطرنج» حرکت می‌دهند.

بازیکن دارای مهره سفید بازی را آغاز می‌کند. هر بازیکن فقط حق انجام یک حرکت را دارد و بعد از آن نوبت به حریف تعلق می‌گیرد.

هدف هر دو بازیکن قرار دادن شاه حریف در «معرض» حمله است به نحوی که حریف هیچ حرکت قانونی برای نجات شاه از این وضعیت نداشته باشد.

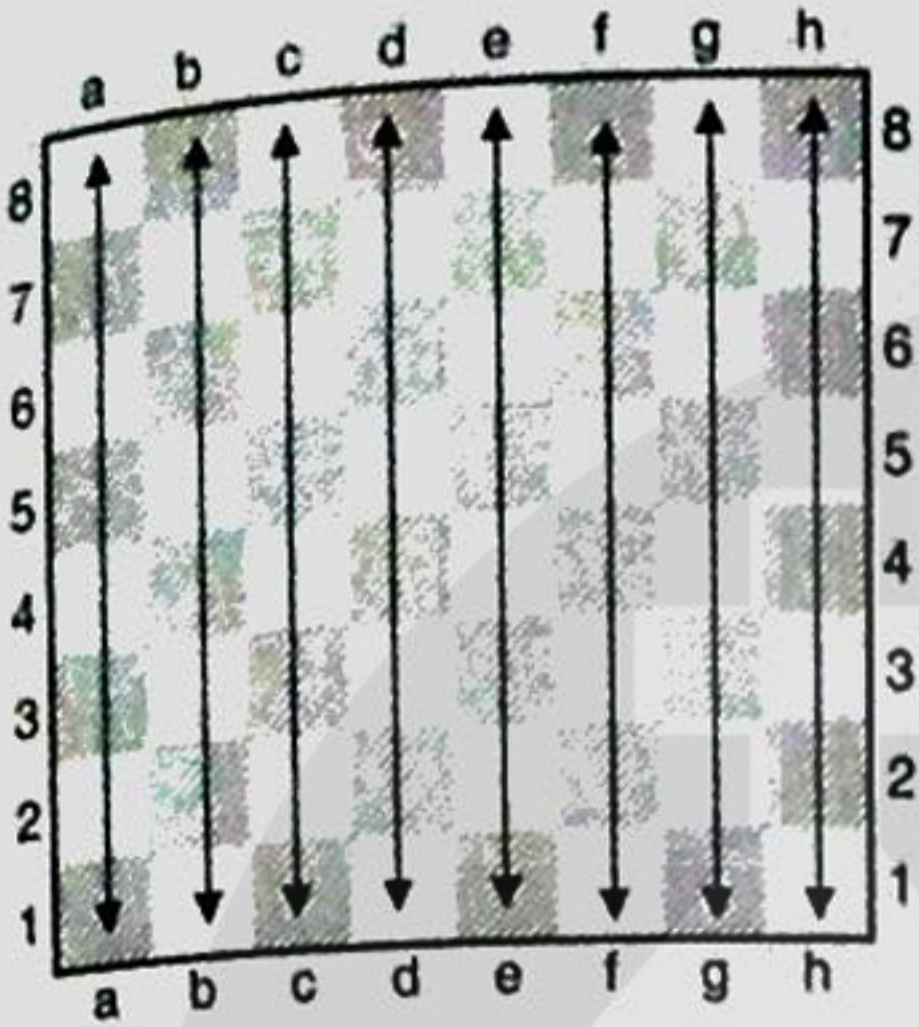
بازیکنی که موفق به این امر شود حریف را «کیش و مات» کرده است و بازی را برده است. بازیکنی که کیش و مات شده است بازی را باخته است.

در ابتدای بازی یکی از بازیکنان ۱۶ مهره به رنگ روشن (مهره‌های سفید) دارد، بازیکن دیگر ۱۶ مهره به رنگ تیره (مهره‌های سیاه) دارد. این مهره‌ها عبارتند از:

 یک شاه سفید، معمولاً با این علامت	 یک شاه سیاه، معمولاً با این علامت
 یک وزیر سفید، معمولاً با این علامت	 یک وزیر سیاه، معمولاً با این علامت
 یک رخ سفید، معمولاً با این علامت	 یک رخ سیاه، معمولاً با این علامت
 یک فیل سفید، معمولاً با این علامت	 یک فیل سیاه، معمولاً با این علامت
 یک اسب سفید، معمولاً با این علامت	 یک اسب سیاه، معمولاً با این علامت
 یک پیاده سفید، معمولاً با این علامت	 یک پیاده سیاه، معمولاً با این علامت

تشریح صفحه شطرنج

صفحه شطرنج از ۶۴ مربع (خانه) یکسان که یک در میان به رنگ روشن و تیره (مربع‌های سفید و مربع‌های سیاه) می‌باشد، تشکیل شده است ۳۲ مربع به رنگ سفید و ۳۲ مربع به رنگ سیاه می‌باشد.

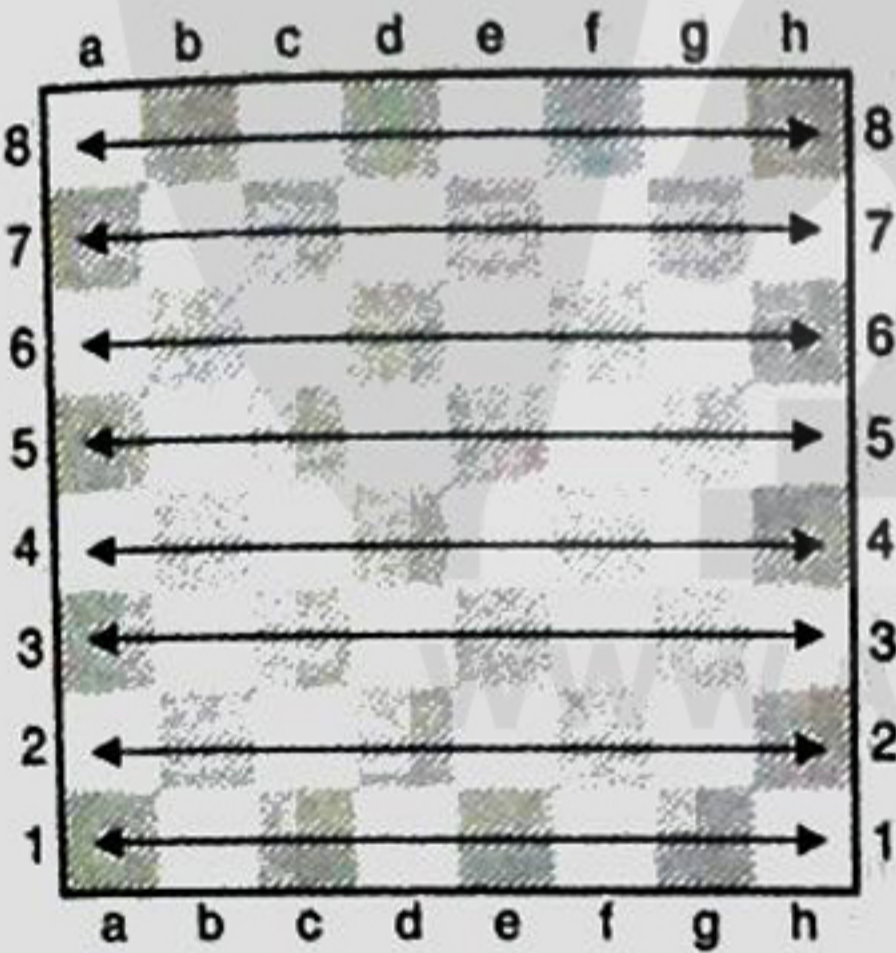
ستون

هشت ردیف عمودی مربع‌ها را که با حروف لاتین شناخته می‌شوند «ستون» می‌نامند.

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

عرض

هشت ردیف افقی مربع‌ها را که با اعداد لاتین شناخته می‌شوند «عرض» می‌نامند.

در راستای انتشار کتاب‌های آموزشی دوره‌های آمادگی و مقدماتی کتاب حاضر با هدف بهبود و گسترش درس‌های شطرنج با تلاش مربی رسمی فدراسیون شطرنج آقای محمد صباحی تدوین شده است.

توجه به نیازهای استاندارد آموزشی شطرنج به گونه‌ای که ساختار یافته باشند از جمله ویژه‌گی‌های کتاب حاضر است.

من در حین تدوین کتاب راهنمایی‌های خود را به ایشان یادآوری کرده‌ام و اکنون برای من بسیار خوشایند است که نظاره‌گر به‌ثمر رسیدن آن‌ها هستم.

این کتاب نه تنها برای علاقه‌مندان که مایل به یادگیری شطرنج به روش علمی هستند، همچنین شیوه آموزشی آن برای مربیان دوره آمادگی نیز مفید است.

برای آقای صباحی در انتشار اولین کتاب از این مجموعه آرزوی موفقیت می‌کنم و انتظار آن دارم تا با تشویق و پی‌گیری شیفتگان شطرنج جلدهای دیگر این مجموعه در آینده نزدیک منتشر شود.

استاد بزرگ شطرنج
مربی فدراسیون جهانی شطرنج
مرتضی محجوب

انتشارات شباهنگ

www.shabahangbook.com

9 786001 300936